

Økonomi i slætstrategi

Morten Nyland Christensen

SEGES Erhvervsøkonomi

25. november 2021

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Økonomi i slætstrategi

Konsekvensberegning af øget antal slæt

Beregning af stald- og markeffekt

Foderplan med eller uden majs

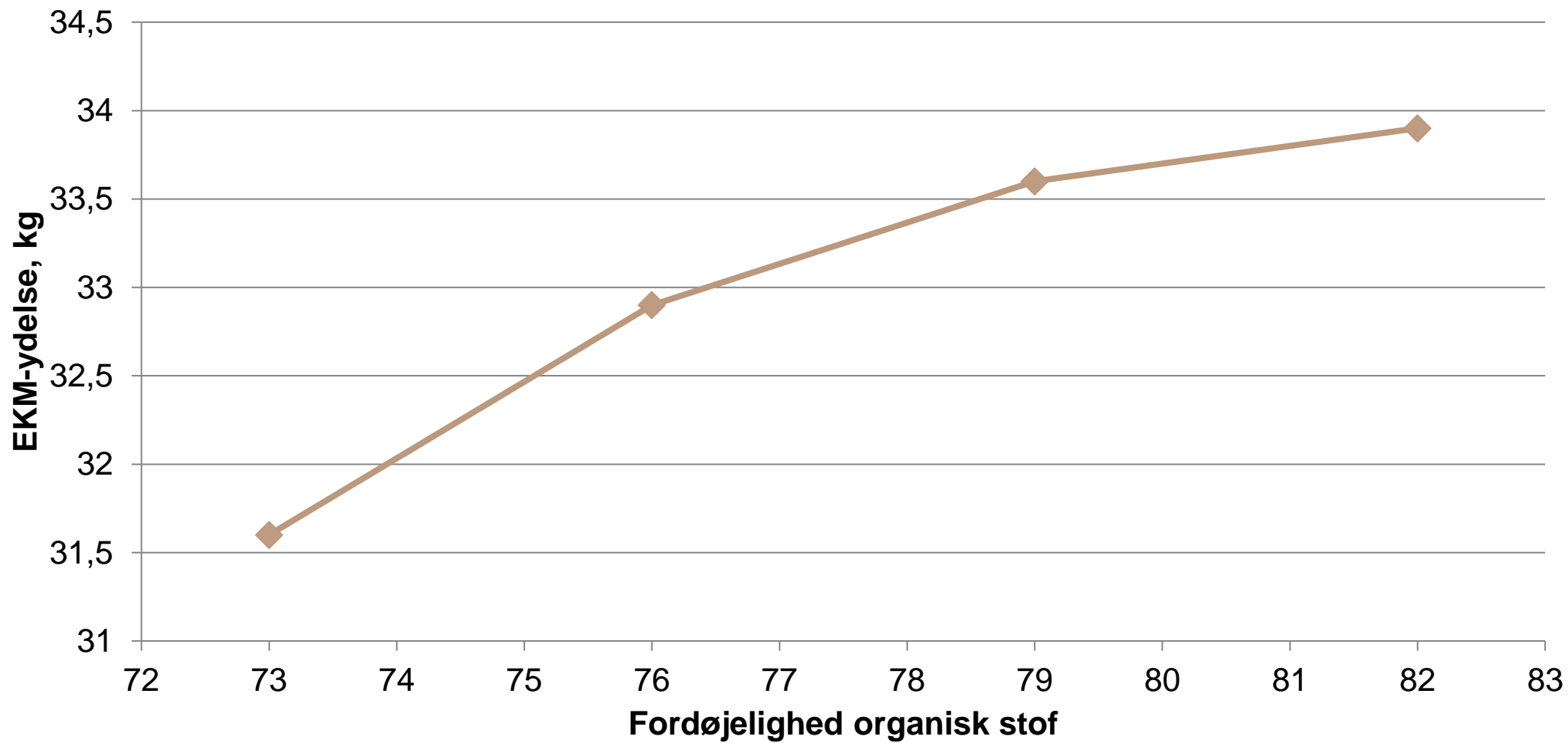
Påvirkning af råvarepriser

Er det rentabelt at øge antallet af årlige slæt i kløvergræsmarken?

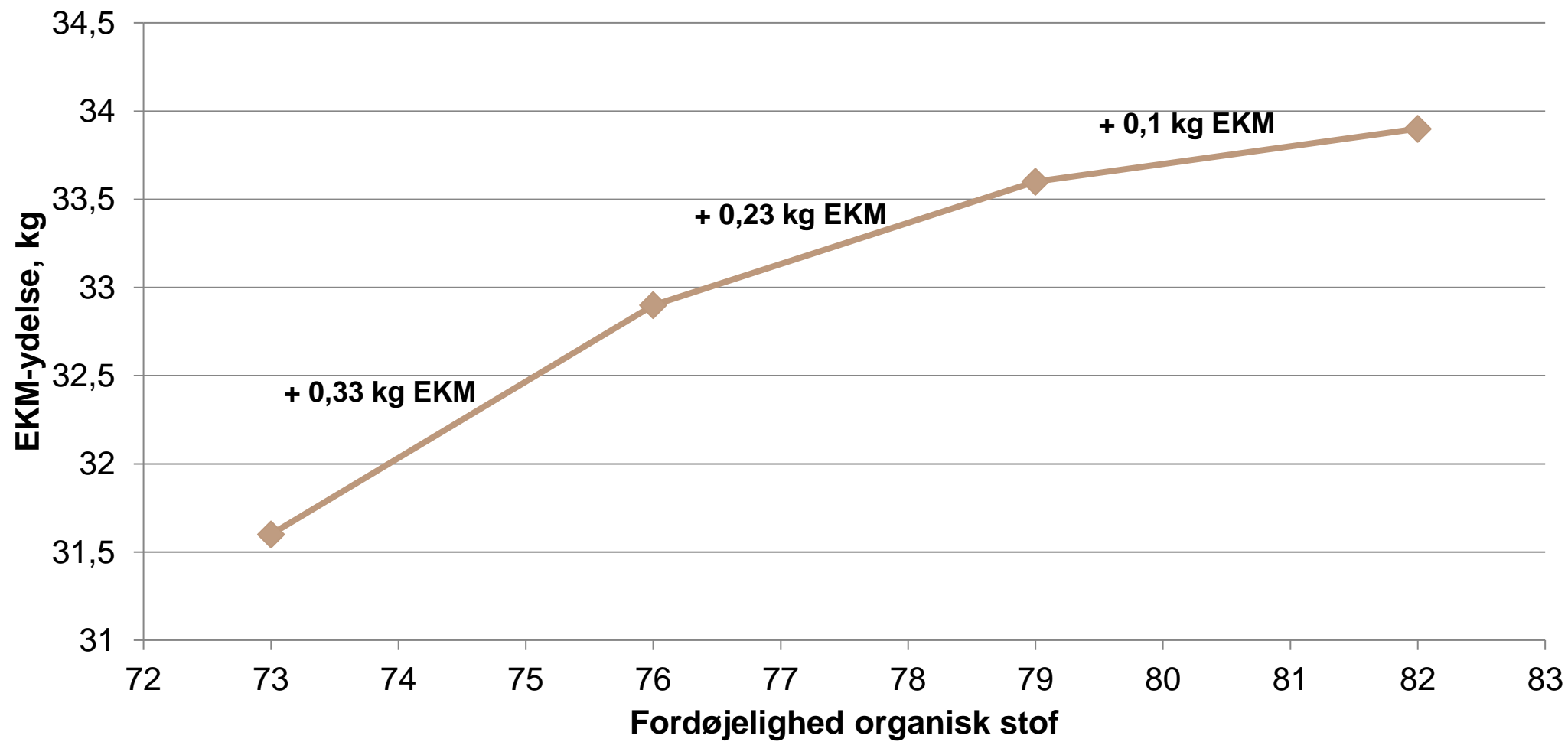
SEGES

Højere fordøjelighed øger foderoptagelse og mælkeydelse

Højere fordøjelighed øger foderoptagelse og mælkeydelse

Antagelser

- 7.800 FEN/ha kløvergræs
- Udbyttetab på 6 % ved 6 slæt sammenlignet med 5 slæt
- Kløvergræs er substitueret med mindre vårsæd i markplanen
- Kløvergræsset anvendes efter lagkageprincippet
  - Foderkvalitet er vægtet gennemsnit af alle slæt

Antagelser

- 7.800 FEN/ha kløvergræs
- Udbyttetab på 6 % ved 6 slæt sammenlignet med 5 slæt
- Kløvergræs er substitueret med mindre vårsæd i markplanen
- Kløvergræsset anvendes efter lagkageprincippet
  - Foderkvalitet er vægtet gennemsnit af alle slæt

Anslåede foderværdier for de tre slætstrategier

	4 slæt	5 slæt	6 slæt
FK org. stof	74,7	76,7	78,7
Råprotein, g/kg ts	141	156	171

Foderplan uden majs – 4, 5 og 6 slæt-strategier

	4 slæt	5 slæt	6 slæt
EKM/dag (alle køer)	30,8	31,2	31,6
EKM/årsko	10.150	10.300	10.420

		Vinter			Sommer		
		4 slæt	5 slæt	6 slæt	4 slæt	5 slæt	6 slæt
Kløvergræsensilage	kg ts	11,9	12,2	12,6	6,5	6,7	6,9
Afgræsning	kg ts				6,0	6,0	6,0
Majsensilage	kg ts						
Kornhelsæd	kg ts	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Korn	kg ts	5,6	6,0	6,0	6,4	6,6	6,8
Green Plus (36% protein)	kg ts	3,5	2,7	2,2	1,9	1,6	1,2
Green Bovi (27% protein)	kg ts						
Foderoptagelse	kg ts	23,1	23,0	22,9	22,9	23,0	23,0

Foderplan med majs – 4, 5 og 6 slæt-strategier

	4 slæt	5 slæt	6 slæt
EKM/dag (alle køer)	33,9	34,2	34,5
EKM/årsko	11.190	11.300	11.390

		Vinter			Sommer		
		4 slæt	5 slæt	6 slæt	4 slæt	5 slæt	6 slæt
Kløvergræsensilage	kg ts	10,0	10,3	10,6	5,3	5,5	5,7
Afgræsning	kg ts				6,0	6,0	6,0
Majsensilage	kg ts	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Kornhelsæd	kg ts	1,3	1,3	1,3			
Korn	kg ts	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9	6,1
Green Plus (36% protein)	kg ts	4,5	3,9	3,2	1,9	1,6	1,2
Green Bovi (27% protein)	kg ts				1,5	1,5	1,5
Foderoptagelse	kg ts	24,4	24,3	24,2	24,1	24,1	24,1

Økonomiske effekter

- Mark
  - Lavere udbytte og højere inklusion af slætgræs i foderplan → Flere ha med kløvergræs
  - Flere ha med kløvergræs og flere slæt pr. år → Højere maskinomkostninger
  - Færre salgsafgrøder → Øget indkøb af foderkorn eller mindre salg
- Stald
  - Bedre fordøjelse af grovfoderet → Højere ydelse
  - Reduceret indkøb af protein → Højere selvforsyningsgrad

Caseberegninger:

FMS (Foder-Mark-System) til beregning af effekter

Foderændring:

- Reduktion af C-blanding
  - Pris: 4,4 kr. pr. kg
- Øget foderkorn
  - Pris: 2,3 kr. pr. kg
- Øget kløvergræs

5 slæt, foderplan uden majs

- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

5 slæt, foderplan uden majs

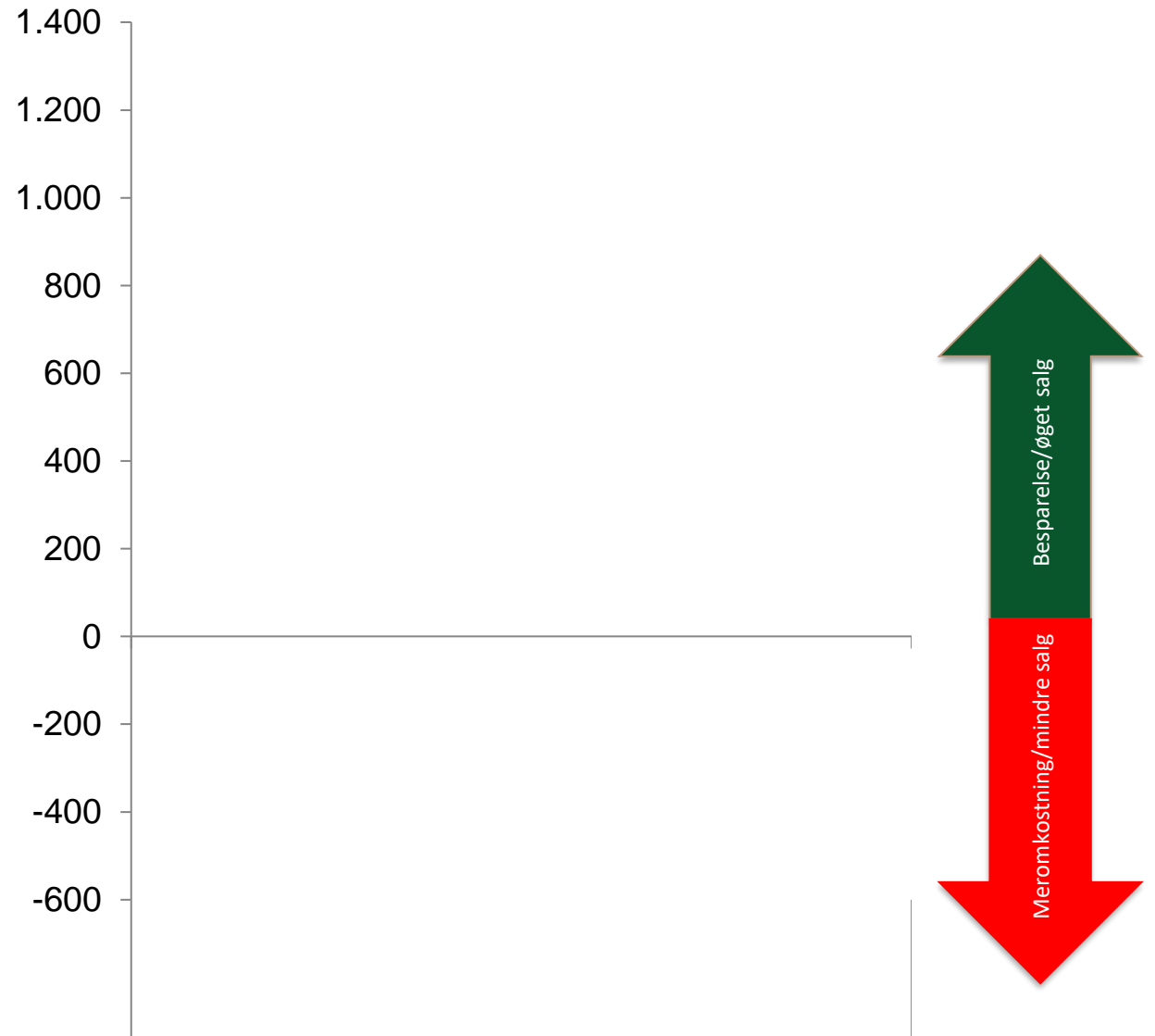
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

SEGES

Kr. pr. årsko

5 slæt, foderplan uden majs

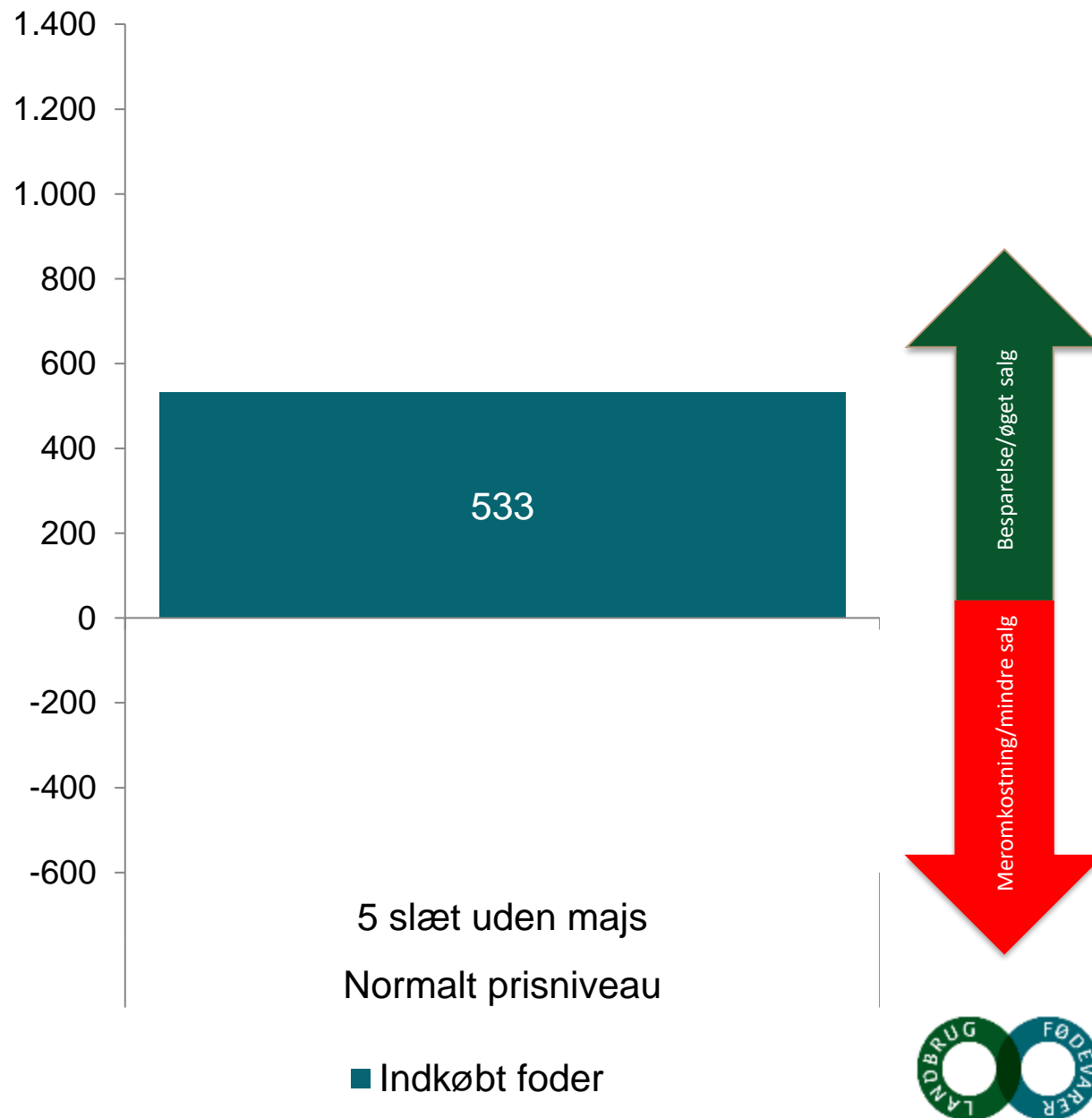
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

SEGES

Kr. pr. årsko

5 slæt, foderplan uden majs

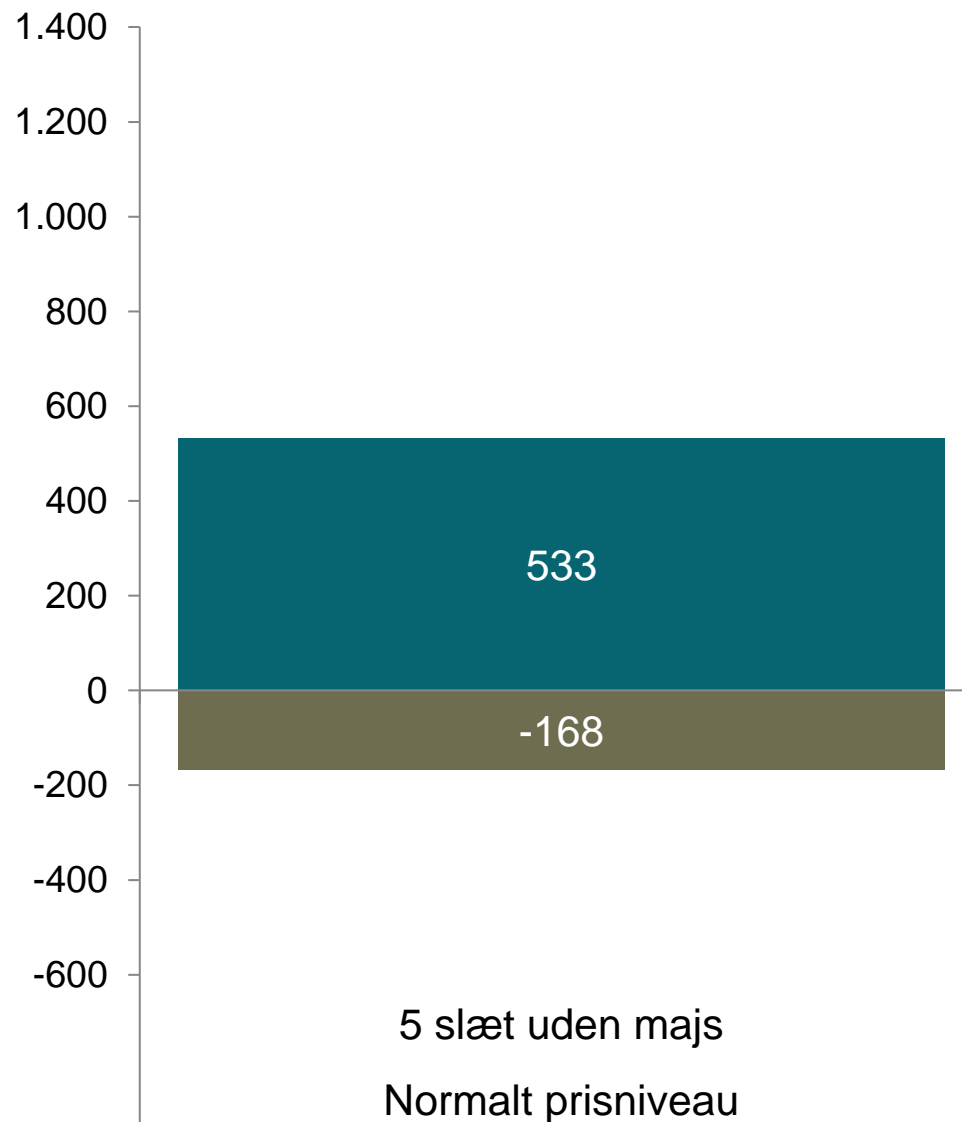
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

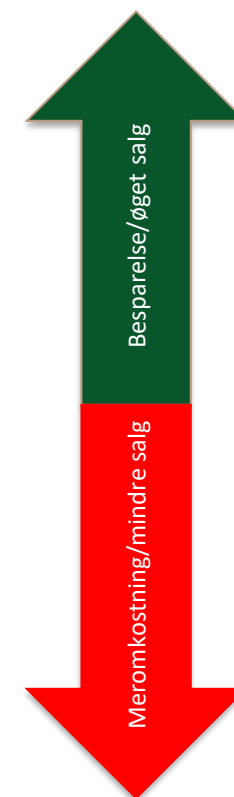
SEGES

Kr. pr. årsko

■ Salgsafgrøder

■ Indkøbt foder

5 slæt, foderplan uden majs

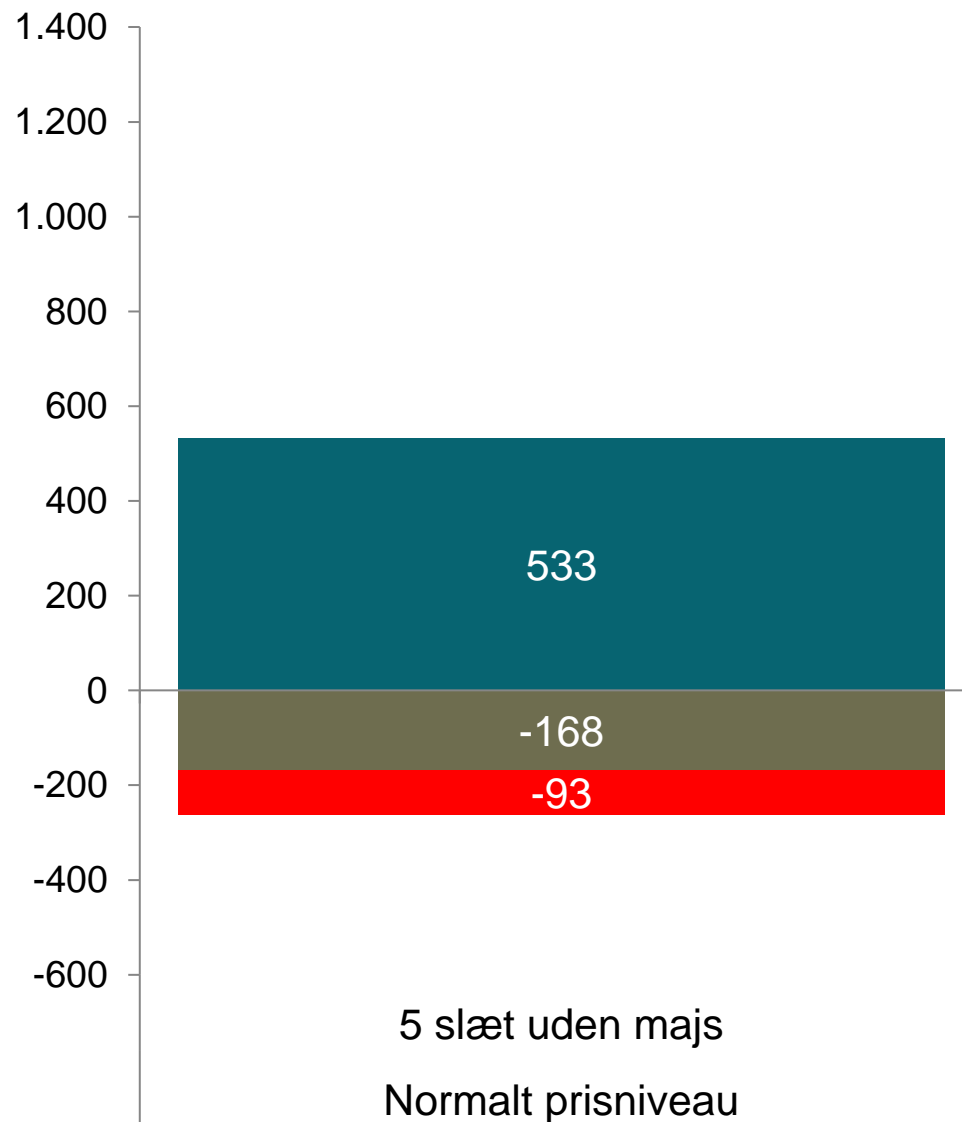
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

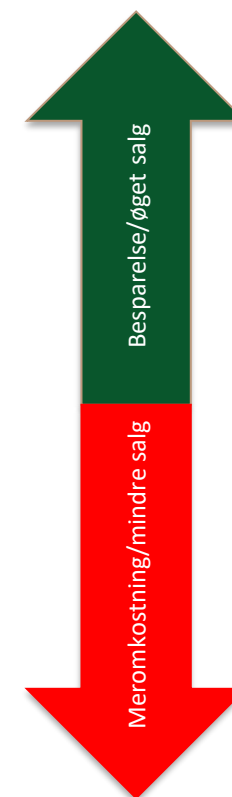
- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

SEGES

Kr. pr. årsko

■ Salgsafgrøder   ■ Indkøbt foder
■ Markomk.

5 slæt, foderplan uden majs

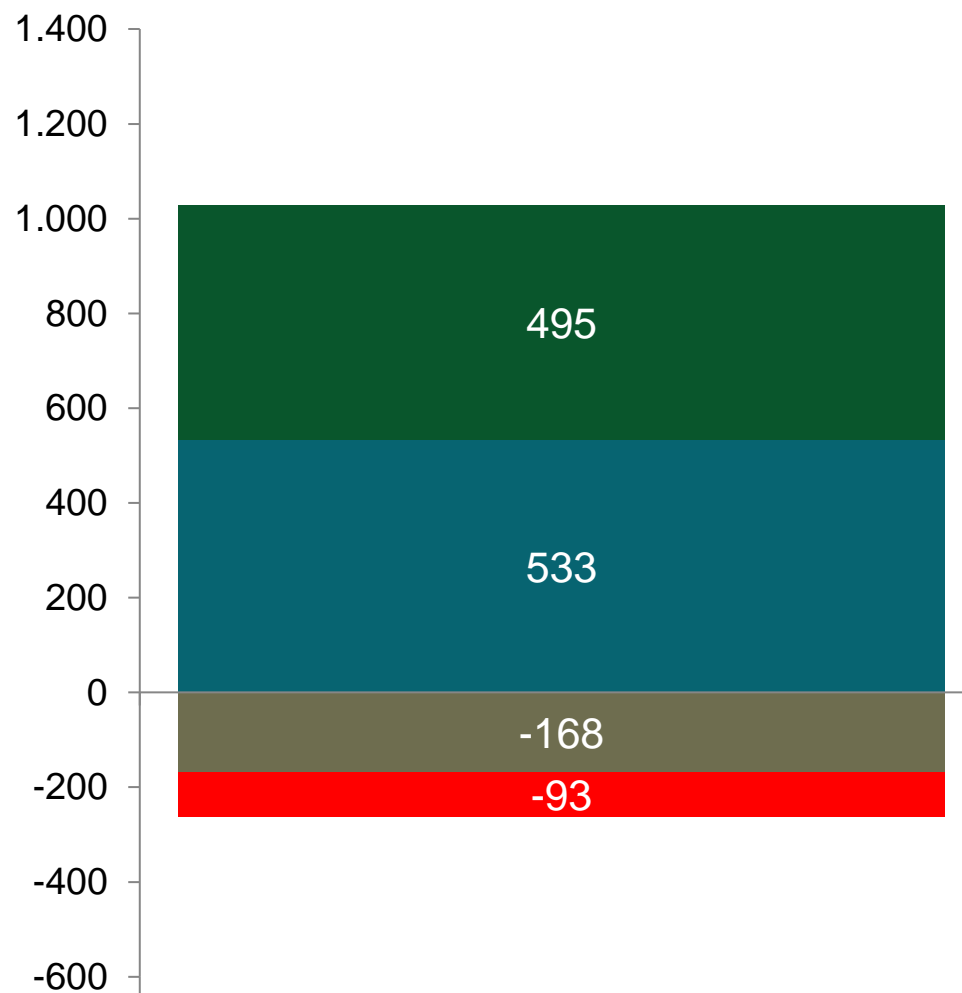
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

SEGES

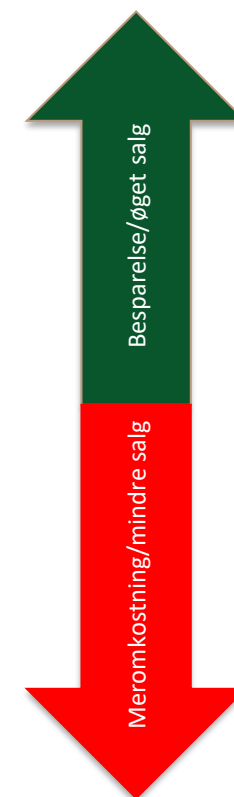
Kr. pr. årsko

5 slæt uden majs

Normalt prisniveau

- Salgsafgrøder
- Indkøbt foder
- Mælk
- Markomk.

5 slæt, foderplan uden majs

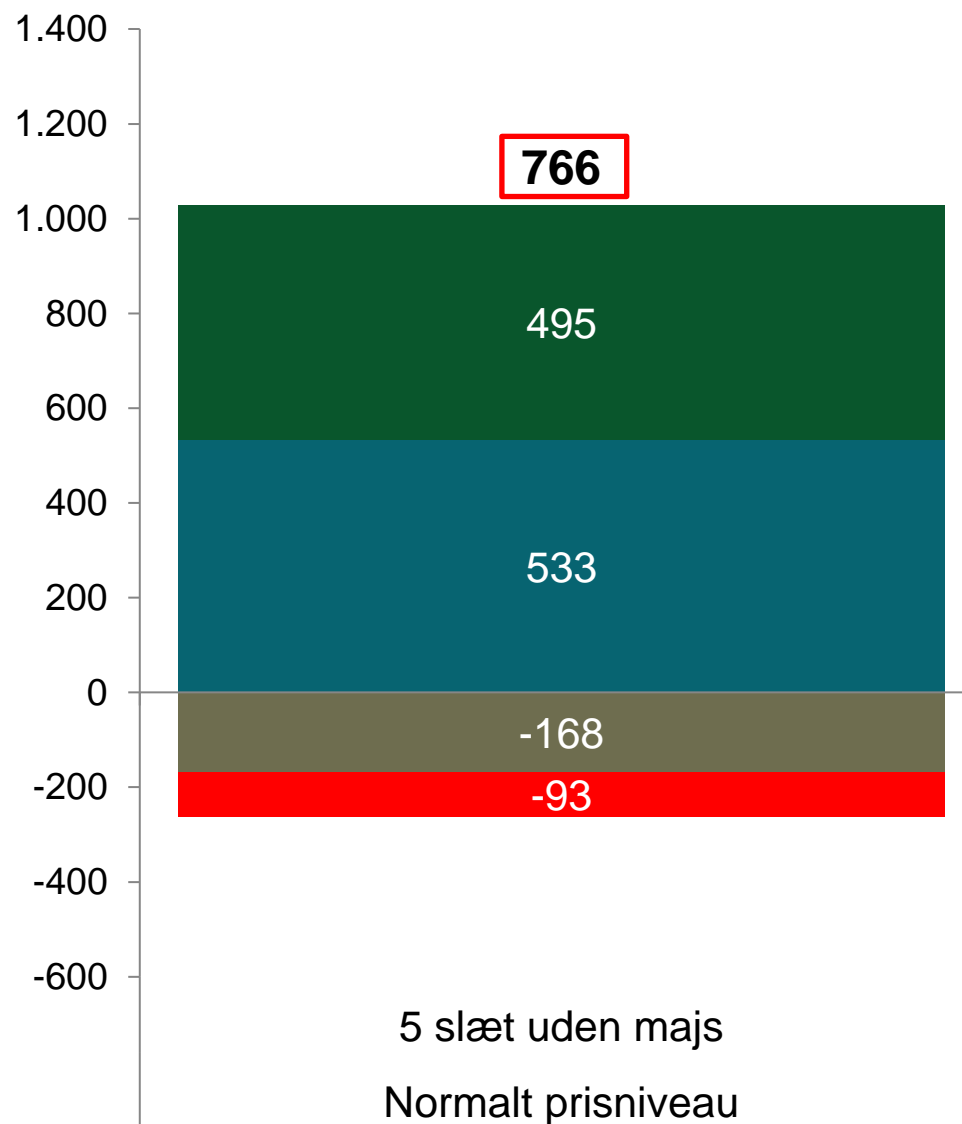
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -192 kg TS
- Foderkorn: +98 kg TS
- Kløvergræs: +94 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +150 kg EKM

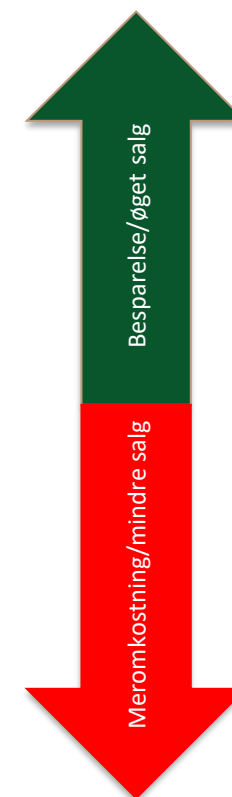
SEGES

Kr. pr. årsko

■ Salgsafgrøder
■ Mælk

■ Indkøbt foder
■ Markomk.

5 slæt, foderplan med majs

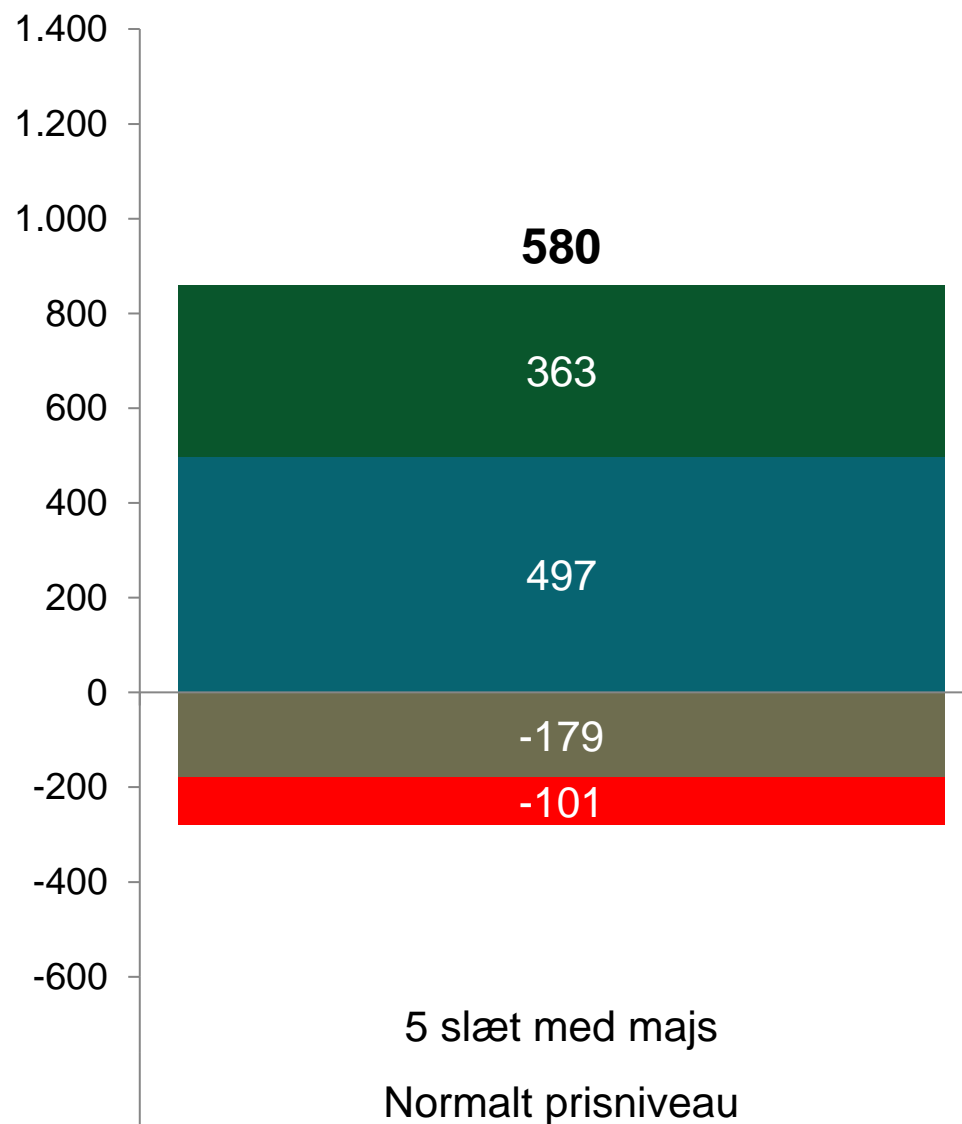
- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 0 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -185 kg TS
- Foderkorn: +74 kg TS
- Kløvergræs: +86 kg TS
- Ha med kløvergræs: +3 %
- Ydelse: +110 kg EKM

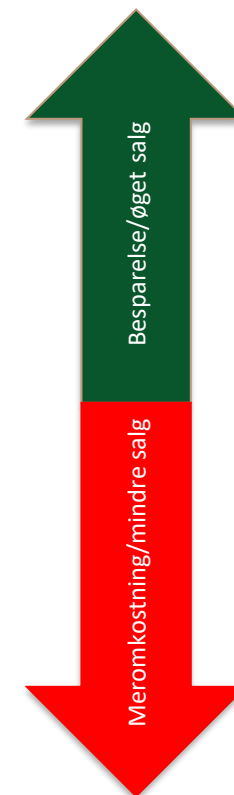
SEGES

Kr. pr. årsko

■ Salgsafgrøder
■ Mælk

■ Indkøbt foder
■ Markomk.

God økonomi i at tage 5 slæt

- Fortjeneste på 766 kr. pr. årsko ved at tage 5 slæt i stedet for 4 med majsfri fodring
- Fortjeneste på 580 kr. pr. årsko ved at tage 5 slæt i stedet for 4 med majsfodring
- Økonomien er 200-300 kr. forbedret pr. årsko med nuværende prisforhold mellem protein og korn

Er der også økonomi i det 6. slæt?

6 slæt, foderplan uden majs

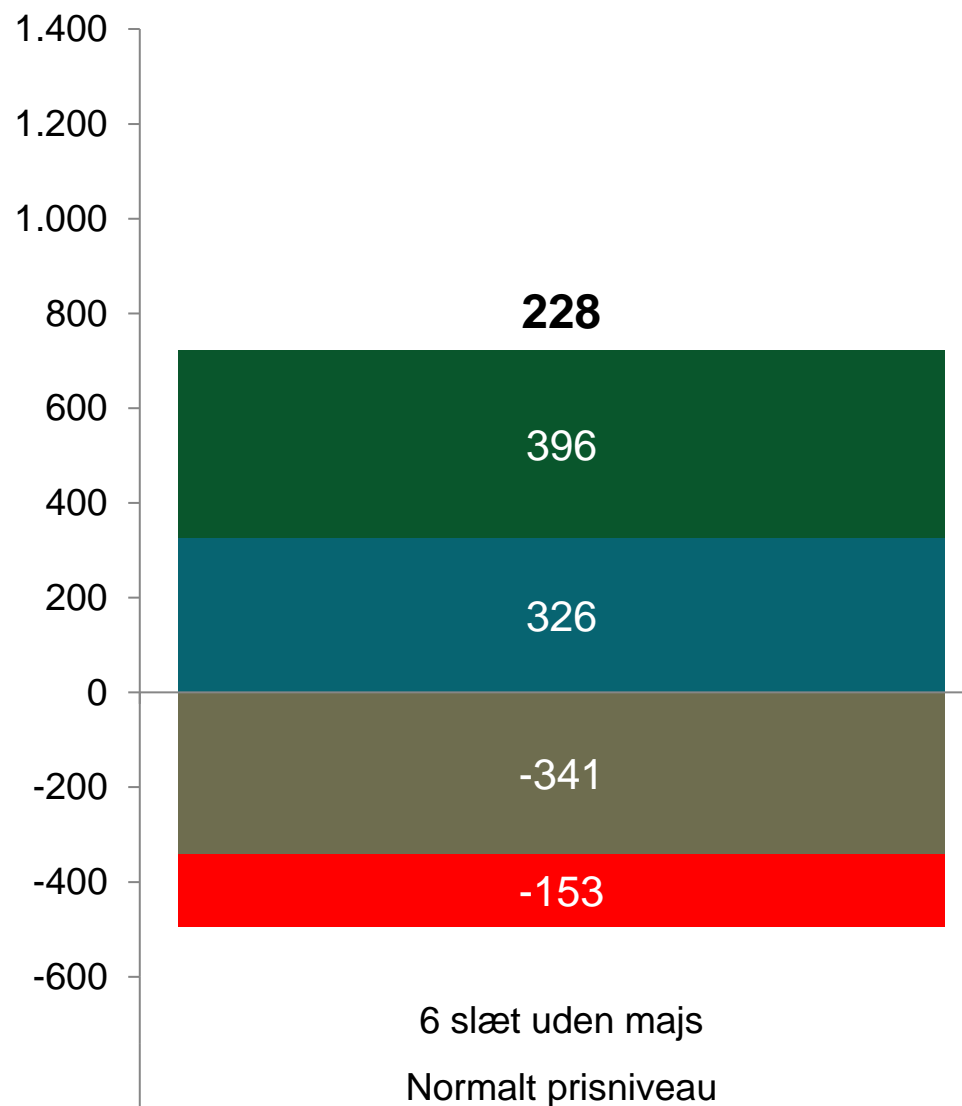
- Basis: 5 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 6 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -163 kg TS
- Foderkorn: +33 kg TS
- Kløvergræs: +110 kg TS
- Ha med kløvergræs: + 10 %
- Ydelse: +120 kg EKM

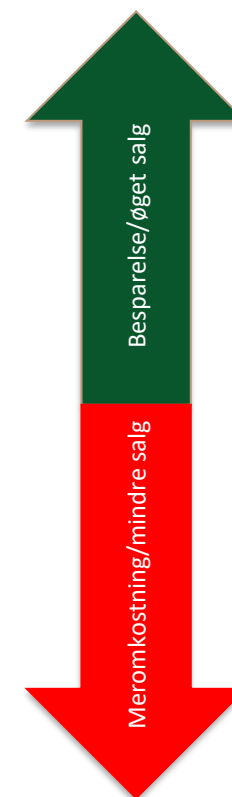
SEGES

Kr. pr. årsko

■ Salgsafgrøder
■ Mælk

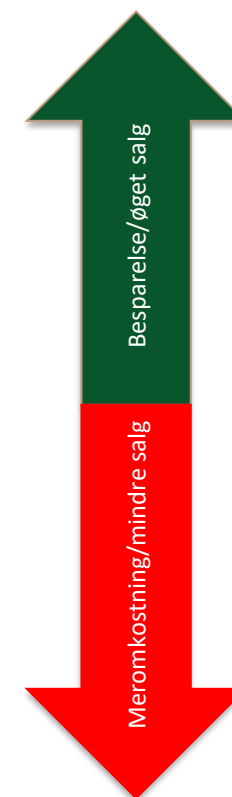
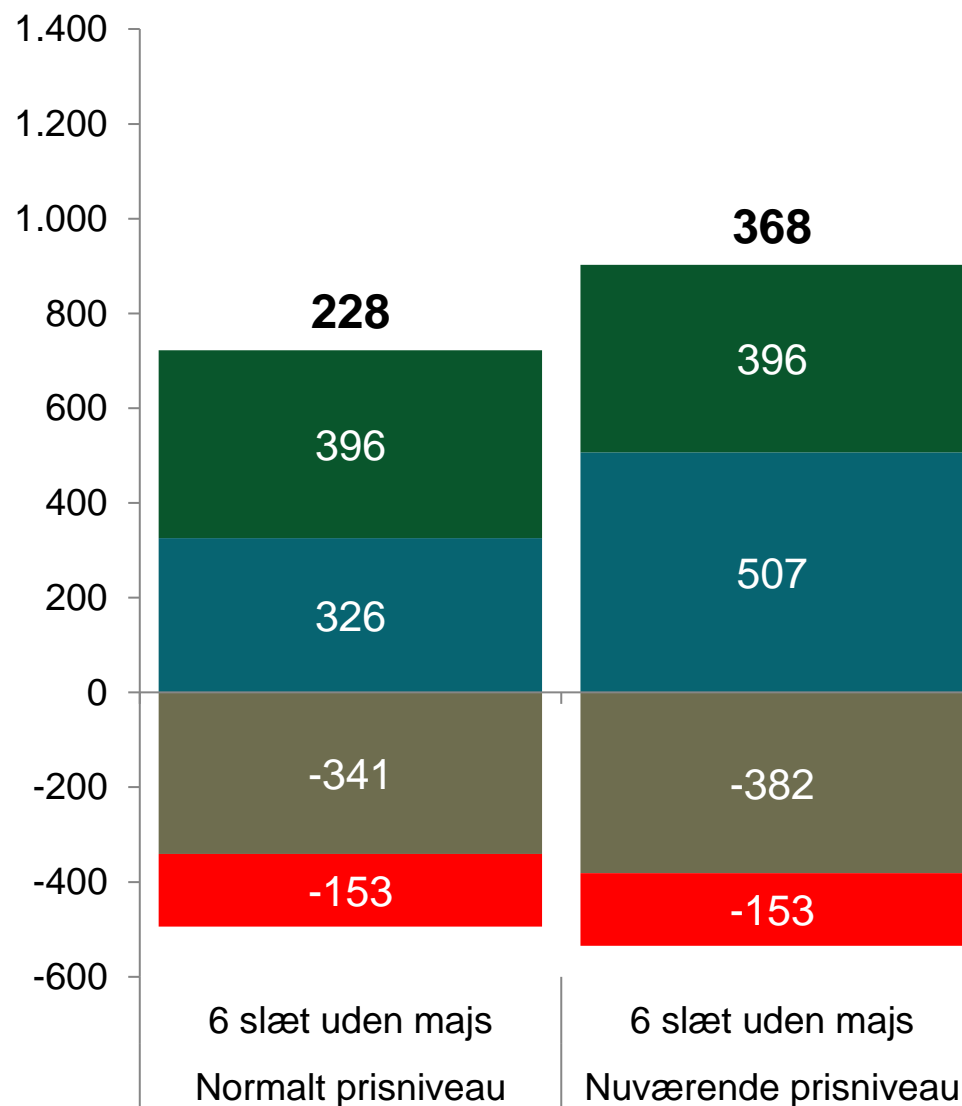
■ Indkøbt foder
■ Markomk.

6 slæt, foderplan uden majs

- Basis: 5 slæt
- Råvarepriser, kr./kg
  - C-blanding: 4,4 / 5,8
  - Korn: 2,3 / 2,6

Kr. pr. årsko

6 slæt, foderplan med majs

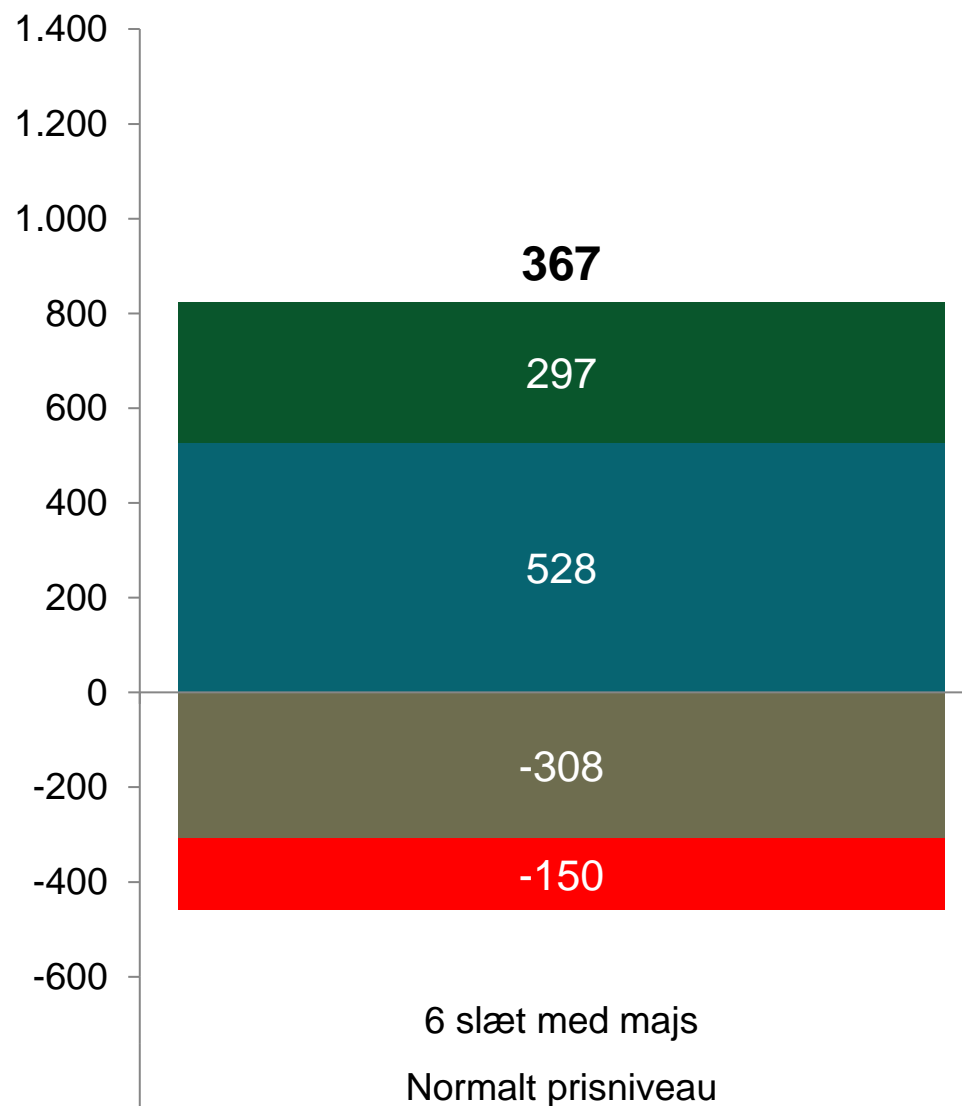
- Basis: 5 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 6 %

Nøgletal pr. årsko:

- C-blanding: -185 kg TS
- Foderkorn: +72 kg TS
- Kløvergræs: +92 kg TS
- Ha kløvergræs: +10%
- Ydelse: +90 kg EKM

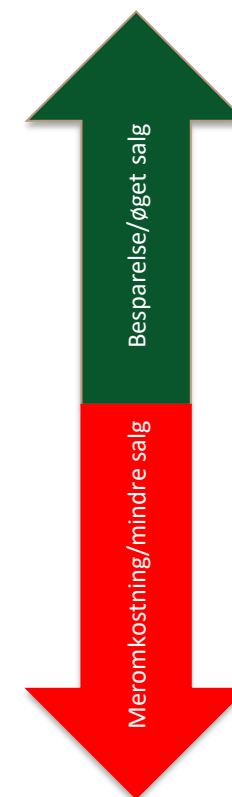
SEGES

Kr. pr. årsko

■ Salgsafgrøder
■ Mælk

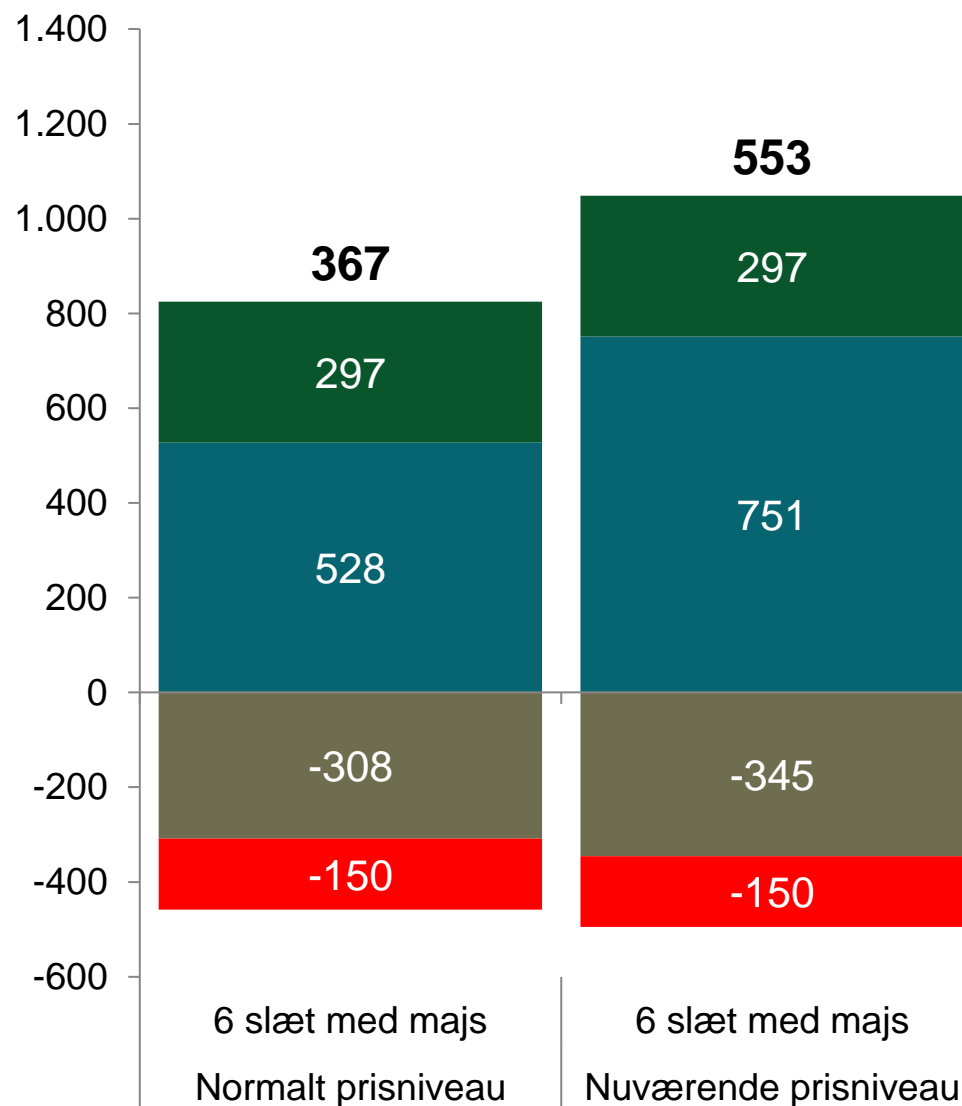
■ Indkøbt foder
■ Markomk.

6 slæt, foderplan med majs

- Basis: 5 slæt
- Råvarepriser, kr./kg
  - C-blanding: 4,4 / 5,8
  - Korn: 2,3 / 2,6

Kr. pr. årsko

Salgsafgrøder
Mælk

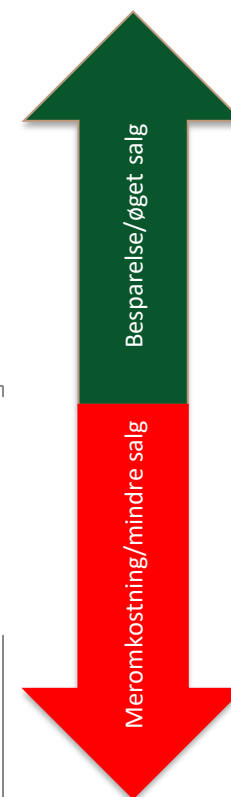
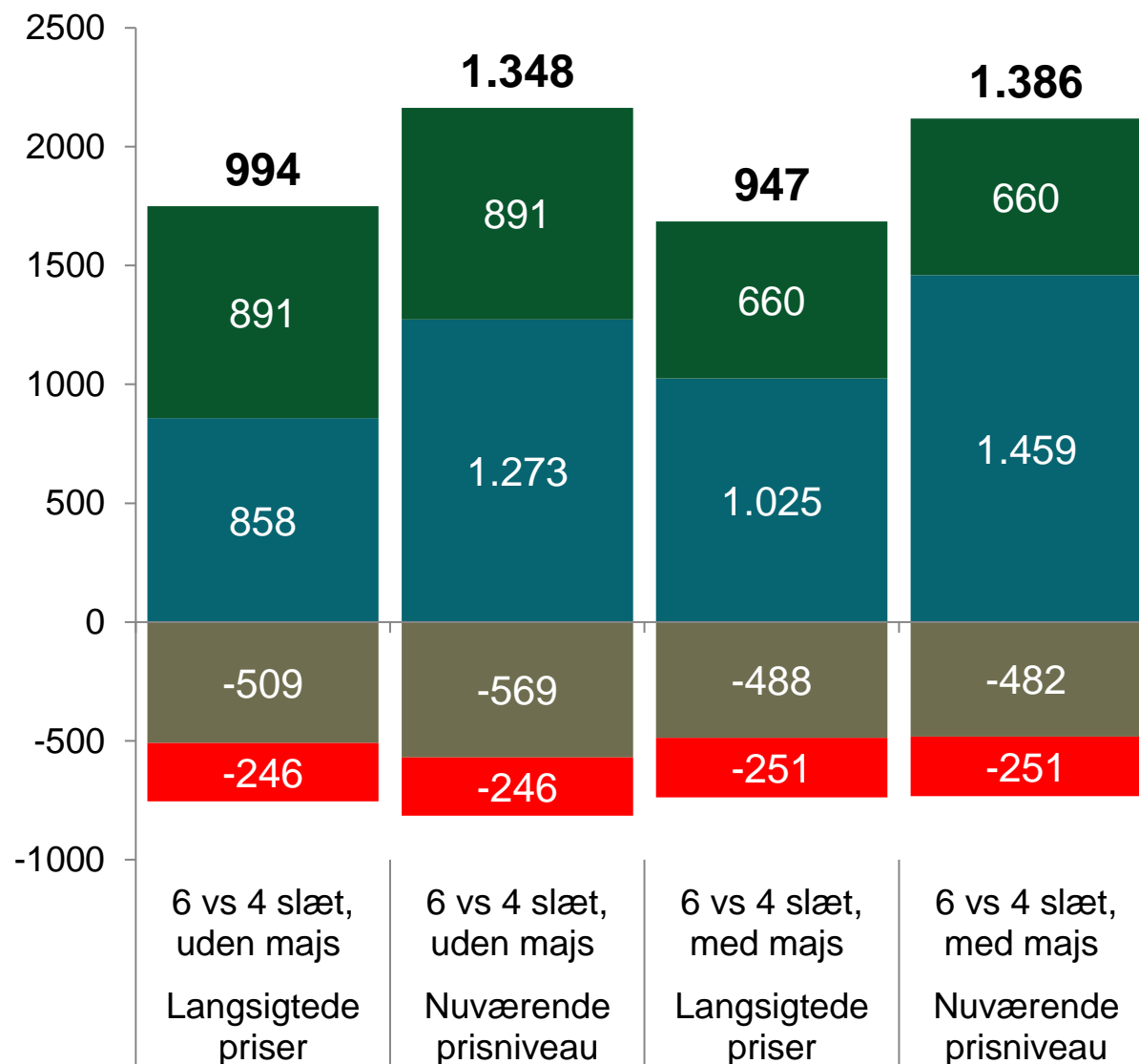
Indkøbt foder
Markomk.

Skift fra 4 til 6 slæt

- Basis: 4 slæt
- Udbyttetab kløvergræs: 6 %
- Råvarepriser, kr./kg
  - C-blanding: 4,4 / 5,8
  - Korn: 2,3 / 2,6

Kr. pr. årsko

Opsummering

- God økonomi i at øge antallet af årlige slæt
- Det 6. slæt er også økonomisk fordelagtigt
  - Selv uden forøgelse af mælkeydelsen kan det være fordelagtigt for en foderplan med majs og høj ydelse
  - Især med nuværende prisforhold imellem protein og korn
- Resultaterne er baseret på et øget areal med kløvergræs
- Resultaterne er bedriftsspecifikke
  - Afhænger af grovfoderudbytte, mælkeydelsesrespons, proteinpriser og markplan

Økonomi i slætstrategi

Morten Nyland Christensen

SEGES Erhvervsøkonomi

25. november 2021

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

